

Věc: Insekticidní moření osiva cukrové řepy

Ve věci pochybností ohledně nutnosti insekticidního moření osiva cukrové řepy sdělujeme naše stanovisko:

Moření NN chrání vzcházející rostliny cukrové řepy v Česku před řadou živočišných škůdců, zejména před maločlencem čárkovitým (*Atomarie linearis*), drátovci (*Agriotes*), chvostokoky (*Colembolen*), dřepčíky (*Chaetocnema*), muchnicemi a tiplicemi (*Bibionidae a Tipulidae*). V dalším období (6 – 10 týdnů) díky obsahu účinných látek v pletivech rostlin chrání před poškozáním květilkou řepnou, makadlovkou řepnou a zejména mšicí broskvoňovou a bobovou. Při absenci tohoto účinného moření dochází na lokalitách se silnějším výskytem škůdců (cca 15 % ploch) k veliké redukci počtu vzešlých rostlin – až o 20 % a ke snížení výnosu o 5 – 10 %. Zásadním nebezpečím pro cukrovou řepu je přenos virové žloutenky řepy mšicí broskvoňovou. Tato choroba byla účinným mořením NN prakticky vymýcena, pokud dojde k jejímu návratu, lze odhadovat snížení výnosu napadených porostů o 20 – 30 %. Mšice broskvoňová je velmi nenápadný škůdce, kterého lze v porostech jen obtížně nalézt a signalizovat. Proto není možno v praxi počítat s účinnou ochranou proti mšici broskvoňové operativními postřiky alternativními insekticidy. Navíc, významná část populací mšice broskvoňové je vůči alternativním insekticidům (pyretroidy) rezistentní a postřiky i při včasném provedení jsou neúčinné. Zkušenost se řepkou ozimou ukazují, že v případě využívání alternativních postřiků se spotřeba insekticidních látek zvýší více než desetinásobně a s tím s nepochybně zvýší i celková jkontaminace životního prostředí i riziko pro včely.

Obecně odmítáme nedoloženou argumentaci v dosavadním projednávání věci ohledně

1. Vztahu mezi gutací mladé cukrové řepy a poškození včel. Gutace u cukrové řepy je velmi omezená na vzácné situace s vysokou vzdušnou vlhkostí
2. Pole s technickou cukrovou řepou nelákají včely k návštěvám protože se tu nevyskytují žádné kvetoucí rostliny
3. Insekticidní složka moření je pevně zabudována dovnitř obalu semena cukrové řepy a uvolňování insekticidu abrazí při setí je vyloučeno

Pokud je škodlivost NN vůči včelám na řepných polích skutečně nezpochybnitelná (v tomto směru nemáme v Česku žádné relevantní údaje a ani v rámci dlouhodobé diskuse v EU nebyly předloženy) navrhuje následující postup:

1. Předložit důkazy o reziduích NN v následných plodinách po cukrové řepě

1. Podpořit výzkum prognózy a signalizace škůdců řepy tak, aby bylo možno identifikovat s předstihem ohrožené mikrolokality
2. Pro vyřešení této problematiky stanovit přechodné období cca 5 let
3. Pro pozemky s prokázaným vyšším stupněm ohrožení povolit cílené použití osiva mořeného NN i po ukončení přechodného období
5. Podpořit výzkum a vývoj náhradních řešení: vývoj alternativních insekticidních látek a šlechtění odrůd cukrové řepy s rezistencí vůči virové žloutence

Pěstování cukrové řepy a výroba cukru prožívá v současné době velmi těžké období spojené s propadem cen po ukončení kvót. Zákaz NN by znamenal další zhoršení už nyní záporné rentability pěstování a postupné ohrožení existence tohoto tradičního odvětví.

Svaz pěstitelů cukrovky ČR, Českomoravský cukrovarnický spolek a Řepařský institut Semčice s podporou hlavních nevládních organizací se proto obarcejí na Mze, aby na dalších jednáních o budoucnosti NN podpořil jejich zachování pro moření cukrové řepy

Ing. Jaromír Chochola CSc., jednatel
Řepařský institut, spol. s r.o., Semčice